

Päihdeohjelma

Yrityksen nimi:

Päihdeohjelma

Työpaikallamme on laadittu yhteistyössä päihdeohjelma, jonka tavoitteena on turvata turvallinen ja terveellinen työpaikka kaikille sekä tukea työntekijöiden työkykyä. Ohjelma sisältää myös ohjeita siihen, miten päihtynyt työntekijä voidaan poistaa työpaikalta.

Päihteitä ovat alkoholi, huumeet ja kaikki muut päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet.

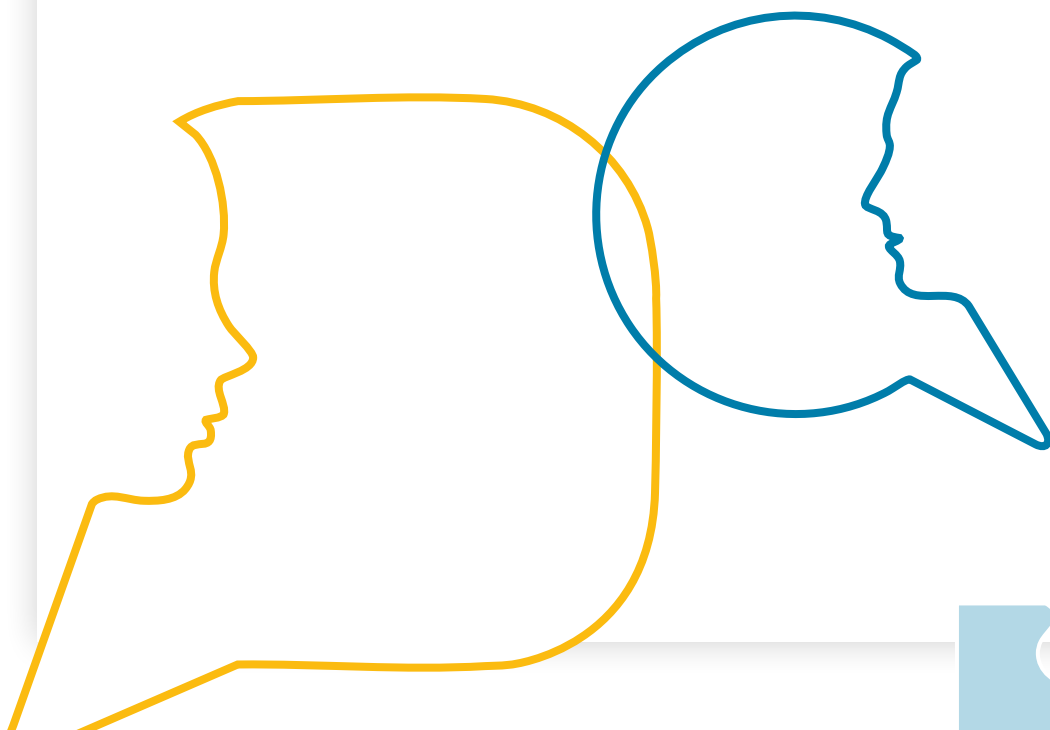
Ennaltaehkäisy

Työntekijä ei saa tehdä työtä päihtyneenä, eikä hän saa oleskella työpaikalla päihtyneenä työaikana.

Työntekijä voi halutessaan ottaa omaan päihteisiin liittyvän huolen puheeksi työterveydessä tai esihenkilönsä kanssa. Esihenkilö ja työterveys ovat velvollisia auttamaan työntekijää.

Jaamme työpaikallamme tietoa päihteidenkäytöstä ja terveellisistä elämäntavoista. Tarjoamme myös niihin liittyvää koulutusta ja valmennusta yhdessä työterveyshuollon kanssa. Tapahtumissamme on aina tarjolla alkoholittomia juomia.

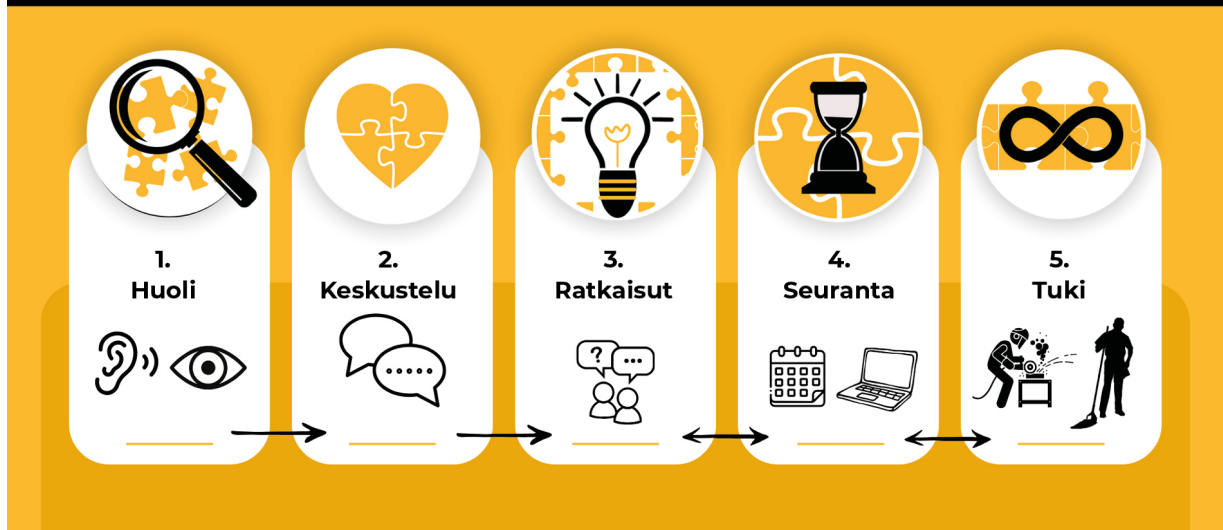
Seuraamme ja arvioimme päihdeohjelmaa säännöllisesti. Ohjelma on kaikkien työntekijöiden saatavilla ja tiedossa.

Varhainen tuki päihde-epäilyssä:

Päihde-epäily otetaan puheeksi varhaisen tuen toimintamallin mukaan.

Varhaisen tuen toimintamalli

1. Huoli

Esihenkilö tai muu työyhteisön jäsen epäilee, että työntekijän ongelmien taustalla on päihteenkäyttö. Epäily voi liittyä päihteisiin viittaavaan käyttäytymiseen tai toiminnan (mm. työ, osaaminen, suoriutuminen, terveys, työkyky, sairauspoissaolot) muuttumiseen työpaikalla.

2. Keskustelu

Esihenkilö ottaa ongelman puheeksi työntekijän kanssa, kun päihteenkäyttöön liittyvä epäily tulee ilmi.

Keskustelun tarkoituksena on osoittaa työntekijälle, että työpaikalla ei hyväksytä päihteenkäyttöä, koska se vaikuttaa työkykyyn ja työturvallisuuteen. Tarkoituksena on myös näyttää työntekijälle, että hänestä välitetään ja että hänellä on mahdollisuus saada apua ongelmaansa.

3. Ratkaisut

Tarkoituksena on, että työntekijä havahtuu omaan tilanteeseensa ja tietää, miten hänen työkykyä voidaan tukea. Esihenkilö voi pyytää myös työterveydeltä tukea tilanteeseen. Hoitoonohjausta voi ehdottaa työntekijä itse, työterveys tai esihenkilö (ks. Näin toimimme päihdetilanteissa -kohta).

4. Seuranta

Sovi työntekijän kanssa, miten ja milloin arvioitte tilannetta seuraavan kerran.

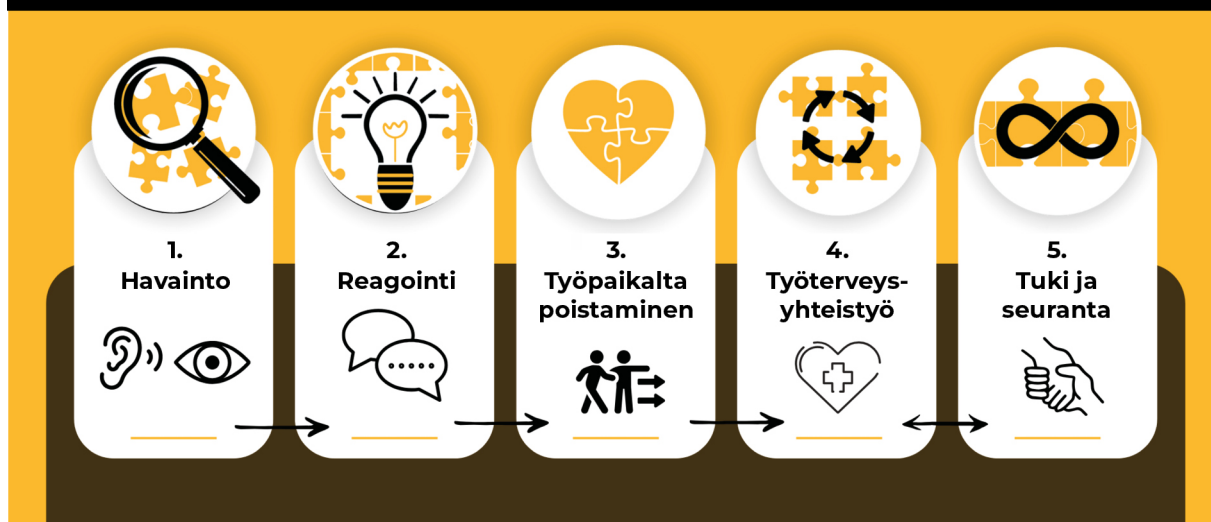
5. Tuki

Jos tilanne ei korjaannu ja ongelmat jatkuvat, keskustele työntekijän kanssa uudelleen siitä, miten saisitte tilanteen ratkaistua. Työntekijä saattaa tarvita toisenlaista tukea työssä jatkamiseen.

Näin toimimme päihdetilanteissa

Päihteiden vaikutuksen alaisena oleva henkilö poistetaan työpaikalta ja varmistetaan, että hän ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille.

Toimintamalli päihdetilanteissa

1. Havainto

Mikäli havaitset tai epäilet työntekijän olevan päihtyneenä työssä, puutu. Tilanne vaarantaa työntekijän, asiakkaiden ja muiden työntekijöiden turvallisuuden.

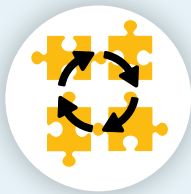
2. Reagointi

Jokaisella työyhteisön jäsenellä on velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin, jos hän epäilee päihteidenkäyttöä työpaikalla. Henkilö ilmoittaa päihde-epäilystä esihenkilölleen tai muulle työnantajan edustajalle.

3. Työpaikalta poistaminen

Esihenkilö keskustelee päihtyneeksi epäillyn työntekijän kanssa ja toteaa päihtymystilan tai työkyvyn laskemisen. Esihenkilö tekee tarvittavat toimenpiteet (päihdetestaus / ei päihdetestausta), ja poistaa henkilön työpaikalta. Esihenkilön velvollisuus on antaa asianomaiselle työntekijälle kirjallinen huomautus (Huomautus päihteidenkäytöstä työaikana, liite 1).

4. Työterveysyhteistyö

Mahdollisimman pian sen jälkeen, kun päihtynyt henkilö on poistettu työpaikalta, hän varaa / esihenkilö varaa työterveyskäynnin. Työterveys arvioi, miten riippuvuus vaikuttaa työkykyyn ja millaista hoitoa työntekijä tarvitsee.

Työntekijä ja hänen mahdollinen tukihenkilönsä, työterveyden edustaja sekä esihenkilö neuvottelevat hoitoonohjauksesta. Hoitoonohjauksesta tehdään sopimus (Hoitositoumus, liite 3).

Hoidon tavoitteena on tukea työntekijän työkykyä. Hoitosuunnitelma toteutuu työntekijän omalla ajalla ja työnantaja ei pääsääntöisesti korvaa päihdehoidon kustannuksia. Kaikki toimenpiteet kirjataan työterveyden kanssa sovitulla tavalla.

5. Tuki ja seuranta

Hoitoonohjaussopimukseen kirjataan, miten hoidon seuranta toteutuu. Jos päihteisiin liittyvät ongelmat toistuvat hoidon aikana, hoitosuunnitelmaa saattaa olla syytä muuttaa ja hoitoa seurata tiiviimmin. Myös kurinpitotoimet ovat mahdollisia. Työnantaja voi ryhtyä työsuhteen päättämistoimiin, jos työntekijä keskeyttää hoidon ja ongelmat jatkuvat tai ongelmat alkavat uudelleen hoidon päättymisen jälkeen. Hoitosuunnitelmaa koskevia muutoksia harkitsevat työntekijä, esihenkilö, työterveyshuolto ja hoitava taho yhdessä, mutta lopullisen ratkaisun tekee aina työnantaja.

Seuraamusten rajat ja käsittely

Työsopimuslain ja työturvallisuuslain perusteella päihteidenkäyttö tai päihtyneenä esiintyminen työpaikalla ovat perusteita työsuhteen purkamiselle tai irtisanomiselle. Työsuhteen päättäminen edellyttää kokonaisharkintaa.

Työpaikallamme on käytössä päihdetilanteisiin liittyvien huomautusten, varoitusten sekä työsuhteen purkamisen tai päättämisen rajat.

Huomautus:

Varoitus:

Työsuhteen purkaminen:

Työsuhteen päättäminen:

Kirjaamiskäytännöt:

Huomautus kirjataan lomakkeelle (Huomautus päihteidenkäytöstä työaikana, liite 1).

Varoitus kirjataan lomakkeelle (Varoitus toistuvasta päihteidenkäytöstä, liite 2).

Huomautuksen ja varoituksen allekirjoittavat työntekijä, esihenkilö ja tarvittaessa todistajat. Lomake toimitetaan luottamus- tai työsuojeluvaltuutetulle ja työterveyshuoltoon.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

www.xamk.fi/raty

Huomautus päihteidenkäytöstä työaikana

Yrityksen nimi:

LIITE 1

Tänään _____ on saanut huomautuksen
päihteidenkäytöstä työaikana. Tämä huomautus on voimassa 12 kuukautta.

Päiväys:

Esihenkilö:

Olen tänään saanut yllä mainitun huomautuksen. Sitoudun käymään
työterveydessä viikon sisällä huomautuksen saamisesta.

Päiväys:

Työntekijä:

Todistamme, että yllä mainittu huomautus on annettu tänään.

Päiväys:

Todistaja:

Todistaja:

Todistajat tarvitaan, jos asianomainen ei itse allekirjoita vastaanottamaansa
huomautusta.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

Hoitositoumus

Yrityksen nimi:

LIITE 3

Nimi:

Syntymäaika:

Puhelin:

Hoitosuunnitelma:

Hoito alkaa (pvm):

Kesto (kk):

Hoitopaikan nimi ja puhelin:

Työterveyden yhteyshenkilön nimi ja puhelin:

Sitoudun päihdeongelmani vuoksi käymään hoidossa yhdessä sovitussa hoitopaikassa erikseen laadittavan hoitosuunnitelman mukaisesti.

Sitoudun noudattamaan hoitopaikan antamia ohjeita ja ilmoittamaan yhteyshenkilölle, jos keskeytän hoidon.

Hoitosuunnitelmassa on myös kirjattu, miten hoidon edistymistä seurataan.

Sitoumus on voimassa hoitositoumuksessa määritellyn ajan.

Hoidosta aiheutuvat kustannukset jakautuvat seuraavasti:

Paikka ja aika

Työntekijän allekirjoitus

Hoitopaikan edustajan allekirjoitus

Esihenkilön allekirjoitus

Työterveyden yhteyshenkilön allekirjoitus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Varoitus toistuvasta päihteidenkäytöstä

Yrityksen nimi:

LIITE 2

Tänään _____ on saanut varoituksen
toistuvasta päihteidenkäytöstä ja kehotuksen hakeutua hoitoon
päihdeongelman vuoksi. Tähän varoitukseen liittyy

A) _____ hoitoonohjausmenettelyn mukainen
hoitosopimus

B) työsuhteen purkuilmoitus työsopimuslain oikeuttamalla perusteella.

Päiväys: _____ Esihenkilö:

Olen tänään saanut yllämainitun varoituksen ja siihen liittyvän
jatkotoimenpiteen.

Päiväys: _____ Työntekijä:

Todistamme, että yllämainittu varoitus ja siihen liittyvä jatkotoimenpide on
annettu tänään.

Päiväys:

Todistaja:

Todistaja:

Todistajat tarvitaan, jos asianomainen ei itse allekirjoita dokumenttia.

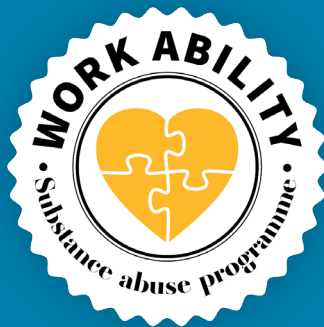
**Euroopan unionin
osarahoittama**

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Yrityksen nimi / Company name:

Täydentävä liite / Complementary appendix

Tämä liite täydentää päihdeohjelman mallia. Kirjaa päivämäärä ja asia.
This appendix complements the substance abuse programme model.
Write the date and the matter.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus